

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 3

«26» 02 2025 р.

Заступник голови Приймальної комісії

Олександр ГУРА

ПОГОДЖЕНО:

Відповідальний секретар Відбіркової
комісії

Олександр ОЛІЙНИК

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ
З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

для вступників на освітній ступінь магістр
на основі бакалавра, магістра (спеціаліста)

Запоріжжя – 2025 рік

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
II. ФОРМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.	3
III. СТРУКТУРА БІЛЕТУ	4
IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	4
V. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ.....	5
VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	15

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою проведення фахового іспиту предметного тесту з обліку та фінансування для вступу на здобуття освітнього ступеня «магістр» є оцінювання рівня підготовленості вступника до навчання за спеціальностями D1 «Облік і оподаткування», D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» або іншими спеціальностями. Іспит спрямований на перевірку теоретичних знань, практичних навичок, компетентностей та результатів навчання, сформованих на бакалаврському рівні відповідно до стандарту вищої освіти.

При організації і проведенні фахового іспиту необхідно керуватись нормативними актами:

- Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році;
- Правила прийому до Запорізького національного університету у 2025 році;
- Положення про фахову атестаційну комісію Запорізького національного університету;
- Програмою вступного фахового іспиту предметного тесту з «Обліку та фінансів» до Запорізького національного університету.
- Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті.

II. ФОРМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.

Фаховий іспит предметного тесту з «Обліку та фінансів» проводиться у формі комп'ютерного іспиту у вигляді тестування відповідно Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті, із застосуванням електронної системи навчання «Moodle». Тестування по затверджених питаннях відкрито протягом 24 годин.

Пройти тестування можна за місцем перебування вступника, або у спеціально обладнаному комп'ютерному класі. Максимальний час для проведення тестування становить дві академічні години.

У разі повітряної тривоги під час складання фахового іспиту, іспит переривається, учасники можуть пройти до укриття. Якщо повітряна тривога буде короткочасною, учасники можуть продовжити складання фахового іспиту.

Перелік тем для підготовки до фахового іспиту предметного тесту з «Обліку та фінансування» наведено у розділі V.

III. СТРУКТУРА БІЛЕТУ

Тестове завдання для кожного вступника включає 38 питань поділених на 2 блоки за рівнем складності.

Фаховий іспит включає: 30 питань першого початкового рівня складності, які оцінюються в 4 бали за правильну відповідь; 8 питань другого достатнього рівня складності – 10 балів за правильну відповідь. Максимальна сума балів – 200 балів.

Вступнику надається лише одна спроба для вирішення тестового завдання. У випадку, коли вступник відмовляється виконувати тестове завдання, йому виставляється оцінка «незадовільно». Якщо тестування перервано з технічних причин (відключення світла, відсутність або нестійкість інтернету) вступнику за його заявою надається одна додаткова спроба.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем магістра (за 200 бальною шкалою):

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низькій рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного

матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

V. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

Найменування розділу	Питома вага розділу
1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО	9-11 %
2. Фінансовий аналіз	9-11 %
3. Оподаткування	9-11 %
4. Бюджетна та податкова системи	9-11 %
5. Фінансовий облік за НП(С)БО	14-16 %
6. Управлінський облік	14-16 %
7. Фінанси підприємств	14-16 %
8. Банківська справа та страхування	14-16 %

Когнітивні рівні, необхідні для відповіді на запитання за темою:

Рівень А.	Знання.
Рівень В.	Знання, розуміння.
Рівень С.	Знання, розуміння, застосування.
Рівень D.	Знання, розуміння, застосування та аналіз/оцінка.

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

№	Найменування розділу/теми та її зміст
1.	РОЗДІЛ 1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО
1.1	Загальні вимоги до фінансової звітності.
1.1.1	Регулювання фінансової звітності в Україні.
1.1.2	Мета та склад фінансової звітності.
1.1.3	Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.
1.2	Баланс (Звіт про фінансовий стан).
1.2.1	Призначення балансу та його структура.
1.2.2	Актив балансу. Визначення, оцінка та класифікація активів.
1.2.3	Особливості оцінки та розкриття в балансі необоротних активів.
1.2.4	Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів.
1.2.5	Характеристика статей власного капіталу та порядок їх відображення в балансі.
1.2.6	Визначення, оцінка та класифікація зобов'язань.
1.2.7	Особливості оцінки та розкриття в балансі довгострокових зобов'язань.
1.2.8	Склад поточних зобов'язань та відображення їх у балансі.

1.3	Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід).
1.3.1	Загальна характеристика Звіту про фінансові результати.
1.3.2	Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати.
1.3.3	Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду.
1.3.4	Визначення економічних елементів операційних витрат.
1.3.5	Розрахунок прибутку на акцію.
1.4	Звіт про рух грошових коштів.
2.	РОЗДІЛ 2. Фінансовий аналіз
2.1	Сутність та інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
2.1.1	Сутність і завдання фінансового аналізу.
2.1.2	Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
2.1.3	Види фінансового аналізу.
2.2	Аналіз активів підприємства.
2.2.1	Економічна сутність і структура активів підприємства.
2.2.2	Аналіз динаміки складу і структури активів підприємства.
2.2.3	Аналіз складу і структури необоротних активів підприємства.
2.2.4	Аналіз складу і структури оборотних активів.
2.2.5	Аналіз запасів підприємства.
2.2.6	Аналіз дебіторської заборгованості.
2.3	Аналіз джерел формування капіталу підприємства.
2.3.1.	Економічна сутність і структура джерел формування капіталу підприємства.
2.3.2	Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів.
2.3.3	Аналіз складу і структури власного капіталу підприємства.
2.3.4	Аналіз складу і структури поточних зобов'язань.
2.4	Аналіз ліквідності і платоспроможності.
2.4.1	Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення.
2.4.2	Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення.
2.4.3	Показники ліквідності та їх економічна інтерпретація.
2.4.4	Методика розрахунку показників ліквідності та їх аналіз.
2.5	Аналіз фінансової стійкості.
2.5.1	Сутність фінансової стійкості.
2.5.2	Фактори впливу на фінансову стійкість.
2.5.3	Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості.
2.6	Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства.

2.6.1	Економічна сутність і види фінансових результатів.
2.6.2	Горизонтальний аналіз формування фінансових результатів.
2.6.3	Методика розрахунку показників рентабельності та їх аналіз.
2.7	Аналіз ймовірності банкрутства підприємства.
2.7.1	Поняття та види банкрутства підприємства.
2.7.2	Причини банкрутства.
2.7.3	Методи діагностики банкрутства (моделі Альтмана, Тафлера) та інтерпретація її результатів.
3.	РОЗДІЛ 3. Оподаткування.
3.1	Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні.
3.1.1	Сутність і суспільне призначення податків.
3.1.2	Поняття податку та збору.
3.1.3	Функції податків. їх сутність та особливості прояву.
3.1.4	Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика.
3.1.5	Місцеві податки і збори та їх характеристика.
3.1.6	Елементи, що визначаються під час встановлення податків, та їх характеристика.
3.1.7	Види систем оподаткування: загальна і спрощена.
3.2	Платники податків, їх права і обов'язки.
3.2.1	Види та характеристика платників податків.
3.2.2	Права та обов'язки платників податків.
3.3	Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір.
3.3.1	Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти.
3.3.2	Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
3.3.3	Ставки податку на доходи фізичних осіб.
3.3.4	Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором.
3.3.5	Ставки військового збору та порядок його розрахунку.
3.4	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
3.4.1	Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
3.4.2	Ставки ЄСВ, особливості їх застосування.
3.4.3	Терміни сплати та подання звітності з ЄСВ.
3.5	Екологічний податок.
3.5.1	Сутність та значення екологічного податку.
3.5.2	Платники, податкові агенти, об'єкт, ставка і база оподаткування екологічного податку.
3.6	Акцизний податок і мито.
3.6.1	Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком.

3.6.2	Підакцизні товари та ставки.
3.6.3	Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати.
3.6.4	Державне мито та порядок його справляння.
3.7	Рентна плата.
3.7.1	Склад рентної плати.
3.7.2	Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування за рентною платою (водних та лісових ресурсів).
3.8	Місцеві податки і збори.
3.8.1	Склад місцевих податків та зборів.
3.8.2	Платники, об'єкт, база оподаткування та ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку.
3.8.3	Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування та строки подачі звітності і сплати туристичного збору.
3.9	Податок на додану вартість.
3.9.1	Сутність податку на додану вартість та його платники.
3.9.2	Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.
3.9.3	База оподаткування та ставки податку на додану вартість.
3.9.4	Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету.
3.10	Спрощена система оподаткування.
3.10.1	Сутність та значення спрощеної системи оподаткування малого підприємництва.
3.10.2	Групи платників єдиного податку та їх порівняльна характеристика.
3.10.3	Ставки єдиного податку.
3.10.4	Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування.
3.10.5	Умови і порядок переходу на спрощену систему оподаткування для юридичних осіб.
3.11	Податок на прибуток підприємства.
3.11.1	Сутність та значення податку на прибуток підприємства, його законодавче регулювання.
3.11.2	Платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи - резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток.
3.11.3	Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства.
3.11.4	Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення.
11.5	Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток підприємства. Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства.

11.6	Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування згідно з ПКУ.
3.12	Адміністрування податків, зборів, платежів.
3.12.1	Податкова звітність.
3.12.2	Податкові консультації. (Терміни надання індивідуальних податкових консультацій. Зміст запиту платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації. Єдиний реєстр індивідуальних податкових консультацій. Узагальнюючі податкові консультації. Наслідки застосування податкових консультацій).
3.12.3	Способи здійснення податкового контролю.
3.12.4	Види податкових перевірок.
3.12.5	Податковий борг і порядок його погашення.
3.13	Відповідальність платників податків.
3.13.1	Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства.
3.13.2	Умови притягнення до фінансової відповідальності згідно з <u>Порядком накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення</u> . (Види правопорушень платників податків, за які передбачено фінансову відповідальність згідно зі <u>ст. 265 КЗпП</u> . Розміри штрафних санкцій згідно зі <u>ст. 265 КЗпП</u>).
3.13.3	Пеня, її сутність.
3.13.4	Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.
4	РОЗДІЛ 4. Бюджетна та податкова система.
4.1	Сутність, призначення і роль бюджету держави.
4.1.1	Соціально-економічна сутність, призначення та роль бюджету.
4.1.2	Складові частини бюджету.
4.2	Бюджетна політика держави. Економічна сутність, складові та види бюджетної політики.
4.3	Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
4.3.1	Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету.
4.3.2	Причини виникнення, види бюджетного дефіциту.
4.3.3	Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
4.3.4	Види державного та місцевого боргу.
4.4	Бюджетна система та засади її побудови.
4.4.1	Поняття та склад бюджетної системи України.
4.4.2	Принципи побудови бюджетної системи (єдності, збалансованості, самостійності, обґрунтованості, ефективності та результативності, цільового використання коштів, публічності та прозорості).
4.4.3	Бюджетна класифікація та її складові.

4.5	Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади.
4.5.1	Учасники бюджетного процесу та характеристика їхніх функцій.
4.5.2	Організація контролю за дотриманням бюджетного законодавства Рахунковою палатою України, Державною аудиторською службою України.
4.6	Система доходів бюджету.
4.6.1	Склад та види доходів Державного бюджету України.
4.6.2	Склад та види доходів місцевих бюджетів.
4.7	Система видатків бюджету.
4.7.1	Склад та види видатків Державного бюджету України.
4.7.2	Склад та види видатки місцевих бюджетів.
4.7.3	Кошторис бюджетної установи: зміст та структура.
4.8	Податкова система України.
4.8.1	Податкова політика: сутність в системі державного регулювання економіки.
4.8.2	Стратегія і тактика податкової політики.
4.8.3	Оцінка рівня податкового навантаження на макро- і мікрорівнях.
4.8.4	Завдання, цілі та основні принципи податкової політики в Україні.
4.8.5	Структура податкової системи.
4.8.6	Функції, права та обов'язки контролюючих органів у сфері оподаткування.
5	РОЗДІЛ 5. Фінансовий облік за НП(С)БО.
5.1	Загальнотеоретичні основи фінансового обліку.
5.1.1	Сутність та завдання фінансового обліку.
5.1.2	Характеристика видів обліку.
5.1.3	Предмет та об'єкти фінансового обліку.
5.1.4	Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність).
5.1.5	Облікова політика підприємства.
5.2	Облік грошових коштів.
5.2.1	Облік готівки в касі підприємства.
5.2.2	Облік грошових коштів на рахунках в банках.
5.3	Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів.
5.3.1	Облік довгострокової дебіторської заборгованості.
5.3.2	Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.
5.3.3	Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів.
5.3.4	Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з

	підзвітними особами.
5.3.5	Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.
5.4	Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів.
5.4.1	Облік основних засобів.
5.4.2	Методи нарахування та облік амортизації основних засобів.
5.4.3	Облік інших необоротних матеріальних активів.
5.4.4	Облік нематеріальних активів.
5.5	Облік фінансових інвестицій.
5.5.1	Облік довгострокових фінансових інвестицій.
5.5.2	Облік поточних фінансових інвестицій.
5.6	Облік запасів
5.6.1	Методи оцінки запасів у разі їх вибуття.
5.6.2	Облік виробничих запасів.
5.6.3	Облік товарів.
5.7	Облік витрат виробництва та виходу продукції.
5.7.1	Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг).
5.7.2	Облік готової продукції.
5.8	Облік довгострокових зобов'язань.
5.8.1	Облік довгострокових кредитів банку.
5.8.2	Облік цільового фінансування.
5.9	Облік поточних зобов'язань.
5.9.1	Облік короткострокових кредитів банків.
5.9.2	Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги.
5.9.3	Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці.
5.9.4	Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО. військовий збір).
5.9.5	Облік поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування (ЄСВ).
5.10	Облік доходів, витрат і фінансових результатів.
5.10.1	Визнання та класифікація доходів і витрат.
5.10.2	Облік доходів за видами діяльності.
5.10.3	Облік витрат діяльності підприємства.
5.10.4	Облік фінансових результатів діяльності.
5.11	Облік власного капіталу.
5.11.1	Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу.
5.11.2	Облік резервного капіталу.

5.11.3	Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).
6.	РОЗДІЛ 6. Управлінський облік.
6.1	Сутність управлінського обліку.
6.1.1	Завдання управлінського обліку в системі менеджменту.
6.1.2	Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).
6.2	Класифікація і аналіз поведінки витрат.
6.2.1	Класифікація витрат для цілей: - оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати), - прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати), - контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати).
6.2.2	Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.
6.3	Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.
6.3.1	Цілі і сутність калькулювання витрат.
6.3.2	Калькулювання собівартості за методом повних витрат і методом змінних витрат.
6.4	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз).
6.4.1	Мета і методи CVP-аналізу.
6.4.2	Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
6.4.3	Розрахунок і інтерпретація обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).
6.5	Бюджетування на підприємстві.
6.5.1	Сутність бюджетування, його організація на підприємстві.
6.5.2	Види і послідовність складання бюджетів.
6.5.3	Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель, бюджет заробітної плати, бюджет загальновиробничих витрат, бюджет адміністративних і збутових витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет інвестицій).
6.6	Облік витрат за центрами відповідальності.
6.6.1	Сутність центрів відповідальності.

6.6.2	Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій.
6.6.3	Оцінка ефективності результатів діяльності підрозділів за допомогою показників "рентабельність інвестицій" (ROI) і "залишковий дохід".
7.	РОЗДІЛ 7. Фінанси підприємств.
7.1	Основи фінансів підприємств.
7.1.1.	Сутність фінансів підприємств.
7.1.2	Фінансові ресурси (кошти) підприємств.
7.1.3	Сутність фінансової діяльності підприємства.
7.2	Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств.
7.2.1	Грошовий оборот і система розрахунків підприємства.
7.2.1.1	Безготівкові розрахунки.
7.2.1.2	Готівкові розрахунки.
7.2.2	Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи.
7.2.2.1	Порядок розрахунків платіжними дорученнями.
7.2.2.2	Порядок розрахунків платіжними вимогами.
7.2.2.3	Використання акредитивної форми розрахунків (види: підтверджений, непідтверджений, відзивний, безвідзивний. Порядок платежів за акредитивом).
7.2.2.4	Розрахунки з використанням векселів (простий, переказний, доходний, дисконтний, облік, продаж векселів).
7.3	Грошові потоки підприємства.
7.3.1	Сутність грошових потоків підприємства.
7.3.2	Класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний).
7.3.3	Чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання.
7.3.4	Дисконтування грошових потоків. Ставка дисконтування.
7.4	Формування та розподіл прибутку.
7.4.1.	Економічний зміст та види прибутку підприємства (ЕБІТДА, ЕБІТ, чистий прибуток).
7.4.2	Собівартість та її вплив на прибуток.
7.4.3	Формування та розподіл прибутку підприємства.
7.5	Необоротні активи підприємства.
7.5.1	Економічна сутність і призначення необоротних активів.
7.5.2	Основні засоби підприємства, їх сутність та характеристика.
7.5.3	Знос і амортизація основних засобів.
7.5.4	Нематеріальні активи підприємства: поняття та класифікація.
7.5.5	Амортизація нематеріальних активів.

7.5.6	Методи оцінки інвестицій (методи NPV, IRR. період окупності).
7.5.7	Види довгострокових фінансових інвестицій (пайові та боргові цінні папери).
7.6	Оборотні активи підприємств.
7.6.1	Сутність оборотних активів у господарській діяльності підприємств.
7.6.2	Класифікація оборотних активів.
7.6.3	Сутність та порядок визначення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства.
7.7	Капітал підприємства та його формування.
7.7.1	Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний, залучений та позиковий капітал).
7.7.2	Джерела формування та способи залучення капіталу (зареєстрований капітал, банківські кредити, корпоративні облігації, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, кредиторська заборгованість за розрахунками).
7.7.3	Комерційний кредит як спосіб залучення позикового капіталу.
7.7.4	Короткострокове фінансування підприємств на основі використання факторингу.
8.	РОЗДІЛ 1. Банківська справа та страхування.
8.1	Гроші та кредит у ринковій економіці.
8.1.1	Сутність і функції грошей.
8.1.2	Формування пропозиції грошей. Грошова маса та її показники.
8.1.3	Сутність інфляції та її види.
8.1.4	Валютний курс. Види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований).
8.2	Структура банківської системи України. Національний банк України (НБУ) та комерційні банки.
8.2.1	Статус НБУ, його завдання та функції (забезпечення стабільності грошової одиниці України, кредитор останньої інстанції для банків, регулювання діяльності платіжних систем та систем розрахунків в Україні, банківське регулювання та нагляд).
8.2.2	Структура банківської системи. Класифікація банків (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, системно важливі банки).
8.2.3	Формування та реалізація грошово-кредитної політики.
8.2.4	Облікова ставка НБУ та її застосування у визначенні вартості кредитних ресурсів.
8.3	Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу.
8.3.1	Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового обігу (право емісії грошових знаків, встановлення правил визначення платіжності

	банкнот і монет, забезпечення підтримання готівкової грошової маси в належному стані).
8.3.2	Роль НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу.
8.3.3	Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його статус, функції та завдання.
8.4	Комерційні банки в банківській системі України.
8.4.1	Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові.
8.4.2	Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку та його розрахунок.
8.5.	Операції банків з формування власного капіталу.
8.5.1.	Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків.
8.5.2	Роль резервів і фондів у формуванні капіталу банків.
8.6.	Операції банків із залучення та запозичення коштів.
8.6.1	Види вкладів (строкові, до запитання).
8.6.2	Механізм нарахування відсотків (прості та складні відсотки).
8.7	Кредитні операції банків.
8.7.1	Сутність і функції кредиту. Форми кредиту та його види. Принципи кредитування (поверненість, строковість, платність, цільове використання, забезпеченість).
8.7.2	Сутність, класифікація та порядок надання банківських кредитів (довгострокові, короткострокові).
8.7.3	Факторинг, овердрафт як форми кредитування.
8.8	Види операцій банків з цінними паперами (емісійні, посередницькі, інвестиційні).
8.9	Страховання.
8.9.1	Сутність та класифікація страхування.
8.9.2	Функції, принципи страхування.
8.9.3	Обов'язкове страхування та його сутність.
8.9.4	Добровільне страхування та його сутність.
8.9.5	Страховий ринок та суб'єкти страхування.
8.9.6	Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

VI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. К. : Центр учбової літератури, 2019. 328 с.
2. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент: Учбовий курс / І. А. Бланк. К. : Ніка центр, 2019. 528 с.
3. Богомолова, Т. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2022. 71 с.

4. Бородієнко, Л. С. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2023. 56 с.
5. Бруханський Р. Ф. Параметри розвитку корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи підприємства. *Облік і фінанси*, 2020. № 1 (87). С. 13–19.
6. Бурлан С. А., Каткова Н. В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с.
7. Бурячок, С. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 25 с.
8. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.
9. Верига Ю. А., Гладких Т. В., Орищенко М. М. Фінансовий облік : навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 438 с.
10. Гавриленко О. І. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 368 с.
11. Гаврилко Т. О., Науменко В. С. Банківське кредитування в Україні: стан і перспективи розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 31. С.152-156.
12. Гаврилко Т. О., Скрипник К. О. Якість банківських продуктів: чинники впливу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 36. С.51-57.
13. Голов С. Ф. Управлінський облік: підручник. К. ЦНЛ.2020. 534с.
14. Гончар, Т. П. Методика складання балансу та аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Харків: Центр навчальної літератури, 2022. 127 с.
15. Гребенькова, А. М. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 60 с.
16. Гудзь Н. В., Денчук П. В., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
17. Гусаров М. Ф. Фінансовий аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2018. 50 с.
18. Гуцаленко Л. Управлінський облік: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури 2020. 370с.
19. Дем'яненко Л. М. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2021. 95 с.
20. Дідоренко Т. В., Белова І. М. Методика обліку витрат і доходів зі страхування майна на сільськогосподарських підприємствах. *Молодий вчений*. 2018. №5. С. 699–703.
21. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку : інституціональний аспект : монографія. К. : ННЦ "ІАЕ", 2018. 408 с.
22. Зверук Л. А., Дідковська Ю. С. Концептуальні основи організації системи ризик-менеджменту в банках. *Бізнес Інформ*. 2020. № 9. С. 238-245.

23. Зоря О. П., Драгниш М. С. Удосконалення організації обліку безготівкових операцій банківської установи. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_11_60
24. Іванов Ю. А. Правові аспекти функціонування критичної інфраструктури у кредитно-банківській сфері в надзвичайному режимі та в умовах особливого періоду. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 4. С. 111-115.
25. Іванова, Т. М. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 7 с. 44
26. Ілляшенко Т. О. Бюджетування як напрямок удосконалення системи управління діяльністю підприємств. *Вісник Сумського національного університету. Серія «Економіка»*. 2020. № 3. С. 36-44.
27. Кобилянська, І. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2022. 48 с.
28. Коваленко Д. І., Дмитришина А. А. Взаємозв'язок параметрів ліквідності та платоспроможності комерційного банку. *International scientific journal*. 2019. № 2. С. 54-60
29. Козачук, Н. В. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 196 с.
30. Корольов, Д. І. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 22 с.
31. Кравець, Л. С. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 33 с.
32. Кривець, М. І. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 66 с.
33. Кузнецова С. О. Управлінський облік фінансових результатів для потреб категорійного менеджменту підприємств торгівлі. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 2. Том 3. С. 209–216.
34. Кузнецова А. Я., Дрозд І. В. Підвищення ефективності організаційно-функціональної трансформації банківського сектора. *Бізнес Інформ*. 2021. № 2. С. 375-382.
35. Легенчук С. Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2021. 336 с.
36. Лизанець А. Г., Юрик М. М. Роль і місце аутсорсингу в організації діяльності банків. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2021. Т. 30(69), № 5(2). С. 63-68.
37. Лисенко, Л. В. Методика складання балансу та аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 173 с.
38. Лисиченко О. О., Атамас П. Й., Атамас О. П. Фінансовий облік : навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 356 с.

39. Литвиненко, В. І. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 53 с.
40. Лук'яненко, А. М. Фінансовий аналіз: теорія, методика, практика: навч. посіб. Київ: Кондор, 2019. 140 с.
41. Лук'янчук, А. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2023. 109 с.
42. Маринчак Л. Р., Масик І. С. Особливості функціонування банківських установ в Україні в період пандемії. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія : *Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2020. № 1. С. 174-183.
43. Мартиненко, В. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2020. 82 с.
44. Марченко, І. С. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2021. 168 с.
45. Мельник, В. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 40 с. 45
46. Михайленко, С. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 156 с.
47. Нікітенко, І. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 241 с.
48. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О. Організаційно-економічний механізм управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2020. № 1. С. 217-221.
49. Окландер М. А., Ветрогон О. В. Залежність клієнтоорієнтовності банківських установ від організації маркетингових інформаційних систем. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 41. С. 110-115.
50. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. К. : 2019. 120 с.
51. Петренко, О. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 99 с.
52. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально- методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Електронні дані. – Івано-Франківськ, 2018. 380 с.
53. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. К. : Каравела, 2019. 560 с.
54. Приймак С. В. Аналіз госопдарської діяльності. Практикум : навч. посіб. Львів : Ліга Прес, 2022. 264 с.
55. Руснак Ю. І. Правове регулювання ліквідності та платоспроможності банків. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : *Право*. 2020. Вип. 36(2). С. 58-61.

56. Савченко, В. І. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2023. 82 с.
57. Свердлик З. М., Пізнюк Л. В. Організація діяльності банківських установ: документно-інформаційний аспект. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. №1. С. 82-88.
58. Сергєєва, О. І. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2023. 62 с. 46
59. Сидорчук Я. Ю. Особливості підходів щодо визначення і оцінки платоспроможності та ліквідності банківських установ. *Modern economics*. 2021. № 6. С. 176-183.
60. Слюсаренко В. Є. Практикум з бухгалтерського обліку. К. : ЦУЛ, 2019. 388 с.
61. Соболева, Г. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 48 с.
62. Ткачук, В. М. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Знання, 2022. 228 с.
63. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: підручник. Київ: ЦНЛ.2020. 792с.
64. Харченко, О. В. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 37 с.
65. Чайковський Я. І. Організація платіжних операцій банків : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 232 с.
66. Чацкіс Ю. Д. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 564 с.
67. Чепіжко О. В. Ліквідація неплатоспроможного банку за участю інвестора: організація, процедури, переваги. *Бізнес Інформ*. 2021. № 10. С. 311- 317.
68. Чернова, Н. О. Аналіз фінансового стану підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 112 с.
69. Чеховський, А. І. Фінансовий аналіз підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 29с.
70. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 422 с.
71. Шевченко, О. В. Фінансовий аналіз підприємства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2022. 24с.
72. Яковенко, М. С. Методика складання балансу та аналіз фінансового стану підприємства: навч. посібник. Київ: Кондор, 2023. 71с.

Голова фахової
атестаційної комісії

Алла ЧЕРЕП